

Zuzana BURIANOVÁ, *Slavnostní vjezd císaře Rudolfa II. do Olomouce roku 1577*, České Budějovice 2008, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, bakalářská práce, 57 s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Teoretický koncept symbolické komunikace, jenž na sklonku devadesátých let 20. století vypracovali Gerd Althoff a Barbara Stollberg-Rilinger z univerzity v Münsteru, znovu obrací pozornost historiků a historiček k novým politickým dějinám, v nichž důležité místo zaujímá člověk. Ve svých studiích o rituálech v Římsko-německé říši se zabývali především obsahem symbolických forem, v kterých se odráželo prostřednictvím rozličných rituálních úkonů hierarchické uspořádání společenského řádu a mocenská autorita. Tento náročný metodologický pohled si ve své práci vybrala Zuzana Burianová, jež se věnovala interpretaci symbolických rituálů a obrazů během vjezdu císaře Rudolfa II. do Olomouce v červnu 1577 a následného stavovského holdování. Jde o problematiku, která se na rozdíl od evropské historiografie doposud v českém dějepisectví netěšila přílišnému zájmu historiků, jak to ostatně Zuzana Burianová dokládá v úvodní kapitole, v níž se pokouší shrnout základní domácí i zahraniční literaturu a naznačit vlastní metodologická východiska. Své pojednání vystavěla především na výzkumu deníku moravského šlechtice Smila Osovského z Doubravice z roku 1577, jenž je uložen v Moravském zemském archivu v Brně.

V dalších třech obsáhlých oddílech autorka nastiňuje přípravy příjezdu Rudolfa II. do Olomouce, které doprovázel spor o svobodu víry mezi olomouckým biskupem a moravskými stavy, a cestu potomka Maxmiliána II. do Prahy, odkud zahájil holdovací pouť po jednotlivých zemích podunajské monarchie. Zásadní místo ve výkladu zaujímá interpretace skryté symboliky, jež doprovázela slavnostní vjezd císaře do Olomouce v červnu 1577 i holdování stavů Markrabství moravského. Stranou pozornosti neponechává sebe prezentaci a konstrukci obrazu vladaře prostřednictvím symbolů užitých při jeho triumfálním vjezdu do města. Právě v těchto pasážích mohla Zuzana Burianová plně rozvinout svou schopnost orientovat se v leckdy nepřehledné spleti gest a symbolů, které doprovázely onen slavnostní okamžik, dešifrovat a následně vyložit jednotlivé kroky festivity. Je jen škoda, že se autorka pojednání nepokusila srovnat dosažené výsledky s dalšími vjezdy habsburských panovníků raného novověku (Ferdinanda I., Karla V.) a hledat společné či rozdílné rysy těchto performancí.

Připomínky k práci jsou spíše věcného rázu. Jestliže autorka předloženého pojednání používá ve svém výkladu desítky šlechtických jmen, bylo by nanejvýš vhodné uvádět je celá, včetně predikátu, který Jitka Burianová často nedůsledně vynechává (Smil Osovský × Smil Osovský z Doubravice, Hanuš Hagwic × Hanuš Haugwic z Biskupic). Drobné připomínky k práci se týkají také její jazykové a grafické stránky. I když je bakalářská práce napsána velmi kultivovaným jazykem a jednotlivé kapitoly nepostrádají postupnou gradaci, přece jen se autorka v několika případech nevyvarovala syntaktických chyb, zejména v poznámkovém aparátě (s. 12). Rovněž nejednotná volba slovesného času a osoby výkladu nepatrným způsobem kazí příznivý dojem. Dalším prohrěškem jsou nejednotné citační zásady literatury a rozkolísané psaní číslovek.

Uvedené připomínky slouží především jako možné podněty pro autorku. Rozprava přináší množství nových cenných vědeckých poznatků o sebe prezentaci a konstrukci obrazu habsburských císařů v raném novověku. Je výsledkem samostatného badatelského úsilí a obrovské péle. Na tomto místě je opět třeba vyzdvihnout vynikající schopnost Zuzany Burianové dešifrovat a následně interpretovat skrytý a leckdy nepřehledný symbolický význam jednotlivých úkonů, které doprovázely vjezd Rudolfa II. do Olomouce v červnu 1577 a následné stavovské holdování. Proto bakalářskou práci Zuzany Burianové doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.

Jaroměřice nad Rokytnou 20. 8. 2008